

USTAWA

z dnia 26 listopada 1977 r.

o zmianie Prawa górniczego.

Art. 1. W dekreście z dnia 6 maja 1953 r. — Prawo górniczne (Dz. U. z 1961 r. Nr 23, poz. 113 i z 1971 r. Nr 12, poz. 115) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prawo górniczne określa kopaliny znajdujące się w złożach naturalnych, podlegające temu prawu, zasady i warunki ich wydobywania oraz wykonywania prac geologicznych związanych z ruchem zakładu górniczego, reguluje sprawy projektowania, budowy, utrzymania i rozbiórki (likwidacji) wyrobisk górnicznych i obiektów budowlanych zakładów górnicznych, a także sprawy ochrony terenów górnicznych, jak również właściwość urzędów górnicznych i innych organów w tych sprawach.”,

b) ust. 4 skreśla się;

2) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. 1. Prawu górniczemu podlega wydobywanie kopalin stanowiących surowce:

- 1) węgla kamiennego, węgla brunatnego, gazu ziemnego, ropy naftowej, łupków bitumicznych, wosku naturalnego pochodzenia mineralnego i asfaltu naturalnego,
- 2) metali występujących w stanie rodzimym lub jako rudy żelaza surowe, z wyjątkiem rud darniowych, rudy metali nieżelaznych, łącznie z rudami pierwiastków rzadkich i rozproszonych, pierwiastków promieniotwórczych i metali szlachetnych,

3) soli kamiennej, soli potasowo-magnezowych, siarki rodzimej, anhydrytu, barytu, fluorytu, fosforytu i pirytu

2. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia:

1) objąć przepisami prawa górniczego na całym obszarze Państwa lub na niektórych jego terenach inne kopaliny niż wymienione w ust. 1, posiadające znaczenie dla gospodarki narodowej,

2) ograniczyć ze względu na warunki wydobywania i z innych uzasadnionych powodów zakres stosowania prawa górniczego do kopalin z niektórych złóż, spośród kopalin objętych przepisami prawa górniczego na podstawie upoważnienia zawartego w pkt 1.”;

3) po art. 3 dodaje się art. 3¹ w brzmieniu:

„Art. 3¹. Rada Ministrów określa w drodze rozporządzenia zakres stosowania przepisów prawa górniczego do kopalin znajdujących się w złożach naturalnych położonych w granicach morza terytorialnego i szelfu kontynentalnego.”;

4) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. 1. Kopaliny, o których mowa w art. 3 ust. 2, mogą być wydobywane także przez niepaństwowe jednostki gospodarki społecznej na podstawie zezwolenia.

2. Wydobywanie kopalin przez jednostki, o których mowa w ust. 1, odbywa się na zasadach określonych przepisami prawa górniczego oraz zgodnie z warunkami ustalonymi w zezwoleniu.

3. Rada Ministrów ustala w drodze rozporządzenia zasady i tryb udzielania zezwoleń, o których mowa w ust. 1.”;

5) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Art. 10. Przepisy prawa górniczego stosuje się odpowiednio do przedsiębiorstw budujących nowe zakłady górnicze lub wykonujących roboty w istniejących zakładach górniczych — w zakresie dotyczącym tych robót.”;

6) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia objąć przepisami prawa górniczego w całości lub w części:

- 1) prowadzenie określonych robót podziemnych z zastosowaniem techniki górniczej,
- 2) bezzbiornikowe magazynowanie kopalin w górotworze lub w podziemnych wyrobiskach górniczych.

2. Przedsiębiorstwa i inne jednostki organizacyjne, prowadzące roboty określone w ust. 1, podlegają nadzorowi i kontroli urzędów górniczych w zakresie robót objętych przepisami prawa górniczego.”;

7) po dziale I dodaje się dział I A w brzmieniu:

„DZIAŁ I A

Projektowanie i budowa zakładów górniczych.

Art. 11¹. 1. Wyrobiska górnicze, obiekty budowlane zakładu górniczego oraz górnicze roboty budowlane projektuje się, wykonuje i utrzymuje zgodnie z przepisami prawa górniczego i wymaganiami współczesnej wiedzy, w sposób zapewniający bezpieczeństwo ludzi i mienia, ochronę środowiska i odpowiednie warunki użytkowe.

2. Przez budowę wyrobisk górniczych oraz obiektów budowlanych zakładu górniczego rozumie się także ich przebudowę i rozbudowę.

3. Przez górnicze roboty budowlane rozumie się roboty polegające na budowie, montażu, remoncie lub rozbiórce (likwidacji) obiektów budowlanych zakładu górniczego.

4. Prezes Wyższego Urzędu Górniczego w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska oraz innymi zainteresowanymi ministrami określa rodzaje obiektów budowlanych zakładu górniczego.

Art. 11². 1. Ministrowie, którym podlegają przedsiębiorstwa górnicze, określają:

- 1) zasady projektowania wyrobisk górniczych i obiektów budowlanych zakładu górniczego,

2) warunki techniczne:

- a) jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane zakładu górniczego,
- b) wykonywania i odbioru górniczych robót budowlanych,
- c) utrzymywania i rozbiórki (likwidacji) obiektów budowlanych zakładu górniczego.

2. Przepisy, o których mowa w ust. 1, wydawane są w porozumieniu z Prezesem Wyższego Urzędu Górniczego, a dotyczące obiektów budowlanych zakładu górniczego położonych na powierzchni oraz górniczych robót budowlanych wykonywanych na powierzchni — ponadto w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska.

3. Sprawy budowy, utrzymania i likwidacji wyrobisk górniczych regulują przepisy wydane na podstawie art. 82 pkt 1 i 2 oraz art. 83 ust. 1.

4. Zasady projektowania i warunki techniczne, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do niepaństwowych jednostek gospodarki społecznej wymienionych w art. 5 ust. 1 określają — w trybie przewidzianym w ust. 2 — ministrowie wiodący w wydobywaniu określonych kopalin.

Art. 11³. 1. Górnicze roboty budowlane można rozpocząć po uzyskaniu pozwolenia na budowę.

2. W pozwoleniu na budowę określa się warunki oraz wymagania, które należy zachować przy prowadzeniu górniczych robót budowlanych.

3. Pozwolenie na budowę może być wydane wyłącznie jednostce organizacyjnej, która wykazuje prawo do dysponowania nieruchomością, na której ma być zlokalizowana budowla, oraz spełnia wymagania przewidziane w prawie górniczym

Art. 11⁴. 1. Pozwolenia na budowę wydaje okręgowy urząd górniczy właściwy ze względu na miejsce prowadzenia górniczych robót budowlanych.

2. Prezes Wyższego Urzędu Górniczego określa warunki wydawania pozwoleń na budowę.

3. Warunki wydawania pozwoleń na budowę dotyczących górniczych robót budowlanych wykonywanych na powierzchni Prezes Wyższego Urzędu Górniczego określa w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska.

Art. 11⁵. Pozwolenie na budowę traci ważność, jeżeli:

- 1) budowa nie została rozpoczęta w ciągu dwóch lat od daty wydania pozwolenia lub w terminie ustalonym w pozwoleniu,
- 2) budowa została przerwana na okres dłuższy niż dwa lata.

- Art. 11⁶. Nadzór i kontrolę nad wykonywaniem górniczych robót budowlanych sprawują urzędy górnicze na podstawie przepisów prawa górniczego i przepisów o urządach górniczych.
- Art. 11⁷. 1. Okręgowe urzędy górnicze wydają decyzje niezbędne do zapewnienia przestrzegania prawa i zachowania warunków pozwolenia na budowę.
2. Okręgowy urząd górniczy orzeka o utracie ważności pozwolenia na budowę w razie istotnego naruszenia prawa lub samowolnego odstąpienia od warunków określonych w pozwoleniu albo jeżeli tego wymagają interes społeczny, względy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrona wyrobisk górniczych i powierzchni.”;
- 8) w art. 13 skreśla się ust. 1;
- 9) w art. 15 po ust. 1 dodaje się ustępy 1¹, 1², 1³ i 1⁴ w brzmieniu:
- „1¹. W zarządzeniu o utworzeniu obszaru górniczego określa się przewidywany zasięg wpływów eksploatacji złoża kopaliny na powierzchnię.
- 1². Po zakończeniu eksploatacji złoża właściwy minister znosi odpowiedni obszar górniczy, zawiadamiając o tym Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.
- 1³. Utworzenie i zniesienie obszaru górniczego wymaga uzgodnienia z właściwym terenowym organem administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.
- 1⁴. Zniesienie obszaru górniczego może nastąpić dopiero po zakończeniu rekultywacji terenów górniczych.”;
- 10) art. 24 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 24. 1. Spod eksploatacji górniczej może być wyłączone złożo kopaliny z części obszaru górniczego, jeżeli tego wymaga zachowanie rzeczy posiadającej szczególną wartość dla badań naukowych lub wartość zabytkową albo gdy przemawiają za tym inne ważne względy społeczne.
2. O wyłączeniu, na wniosek zainteresowanego ministra lub terenowego organu administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, postanawia minister, któremu podlega przedsiębiorstwo górnicze eksploatujące złożo.”;
- 11) w art. 25 skreśla się ust. 1 i 3;
- 12) w art. 26 przed dotychczasowym ust. 1 dodaje się ust. 1¹ w brzmieniu:
- „1¹. Przedsiębiorstwo górnicze jest obowiązane wykorzystywać nadające się do zagospodarowania wody kopalniane do celów pitnych i przemysłowych, stosownie do powszechnie obowiązujących przepisów w tym zakresie.”;
- 13) art. 27 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 27. 1. Jednostka uprawniona do wydobywania określonej kopaliny jest obowiązana — jeżeli jest to gospodarczo uzasadnione — wydobywać kopaliny towarzyszące, w tym również kopaliny, których wydobywanie nie podlega przepisom prawa górniczego, określone w zatwierdzonej dokumentacji geologicznej.
2. Niepodjęcie eksploatacji kopaliny towarzyszącej może nastąpić pod warunkiem zabezpieczenia kopaliny dla umożliwienia przyszłej jej eksploatacji.
3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się, w wypadkach gdy zabezpieczenie kopaliny towarzyszącej dla przyszłej jej eksploatacji jest gospodarczo nieuzasadnione.”;
- 14) w art. 28 w ust. 2 na końcu zdania kropkę zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się wyrazy: „podjętą w porozumieniu z właściwym terenowym organem administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.”;
- 15) w art. 29 w ust. 1 wyraz: „obszaru” zastępuje się wyrazem: „terenu”;
- 16) po rozdziale II działu III dodaje się wyrazy: „Dział III A Ochrona terenów górniczych” i rozdział I w brzmieniu:
- „Rozdział I.
Przepisy ogólne.
- Art. 40¹. Przez teren górniczy rozumie się ogół nieruchomości i ich części składowych objętych granicami jednego lub kilku obszarów górniczych i zasięgiem wpływów na powierzchnię eksploatacji górniczej złóż w tych obszarach.
- Art. 40². 1. Tereny górnicze podlegają ochronie stosownie do przepisów prawa górniczego oraz przepisów szczególnych regulujących ochronę środowiska i ochronę obiektów specjalnych.
2. Ochrona terenów górniczych obejmuje w szczególności nieruchomości, budynki lub inne części składowe nieruchomości wraz z przynależnościami, a także urządzenia służące do doprowadzania lub odprowadzania wody, gazu, prądu elektrycznego, linie kolejowe oraz inne podobne urządzenia połączone z nieruchomością.
3. Ochrona terenów górniczych polega na:
- 1) zapobieganiu powstawania szkód w środowisku, w obiektach i urządzeniach położonych na tych terenach przez stosowanie w terminie technicznie możliwym i gospodarczo uzasadnionym odpowiedniej profilaktyki,
  - 2) naprawianiu szkód górniczych,
  - 3) rekultywacji terenów górniczych.
4. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określa szczegółowe zasady ochrony terenów górniczych.
- Art. 40³. Obowiązek ochrony terenu górniczego obciąża przedsiębiorstwo górnicze prowadzące eksploatację złoża kopaliny w granicach obszaru górniczego położonego na tym terenie.

- Art. 40⁴. 1. Przedsiębiorstwo górnicze sporządza program ochrony terenów górniczych, który podlega uzgodnieniu z właściwym terenowym organem administracji państwowej stopnia wojewódzkiego i z właściwym okręgowym urzędem górniczym.
2. Program ochrony terenów górniczych jest podstawą działalności przedsiębiorstwa górniczego w sprawach wymienionych w art. 40² i art. 40³.
3. Działalność gospodarcza, w szczególności inwestycyjna, podejmowana na terenach górniczych, nie może naruszać ustaleń przyjętych w programie ochrony tych terenów ani ograniczać realizacji zadań z zakresu ochrony terenów górniczych.
4. Prezes Wyższego Urzędu Górniczego, w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska oraz innymi właściwymi ministrami, określa zasady sporządzania oraz tryb i organy powołane do zatwierdzania programów ochrony terenów górniczych.”;
- 17) dotychczasowy rozdział III działu III „Szkoły powstałe wskutek robót górniczych” otrzymuje oznaczenie rozdziału II Działu III A, a jego tytuł otrzymuje brzmienie:
„Zapobieganie szkodom górniczym i ich naprawa.”;
- 18) w art. 43 wyrazy: „chyba że prawo górnicze przewiduje zapłatę odszkodowania” zastępuje się wyrazami: „chyba że prawo górnicze stanowi inaczej”;
- 19) po art. 43 dodaje się art. 43¹ w brzmieniu:
„Art. 43¹. Przepisy o naprawie szkód górniczych stosuje się odpowiednio do działalności określonej w art. 40² ust. 3 pkt 1.”;
- 20) art. 44 otrzymuje brzmienie:
„Art. 44. 1. Jeżeli przywrócenie do stanu poprzedniej użyteczności uszkodzonego wskutek robót górniczych budynku lub innej części składowej nieruchomości jest technicznie lub gospodarczo nieuzasadnione, naprawienie szkody polega na odtworzeniu w drodze budownictwa zastępczego przedmiotu tego samego rodzaju i tej samej użyteczności.
2. W drodze budownictwa zastępczego, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić również naprawa przewidywanej szkody górniczej, w wypadku gdy zabezpieczenie budynku lub innej części składowej nieruchomości przed powstaniem tej szkody i przewidywana jej naprawa, zgodnie z przepisami art. 43, łącznie z kosztami utrzymania, byłyby gospodarczo nieuzasadnione.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do urządzeń wymienionych w art. 41 ust. 1.”;
- 21) po art. 44 dodaje się art. 44¹ w brzmieniu:
„Art. 44¹. Jeżeli wykonanie w drodze budownictwa zastępczego budynku lub innej części składowej nieruchomości oraz urządzeń wymienionych w art. 41 ust. 1, należących do organu administracji państwowej, instytucji państwowej lub przedsiębiorstwa państwowego, jest gospodarczo nieuzasadnione, poszkodowany otrzymuje odszkodowanie pieniężne, stanowiące równowartość kosztów rozbiórki i usunięcia uszkodzonego budynku lub innej części składowej nieruchomości albo urządzeń, o których mowa w art. 41 ust. 1, po potrąceniu równowartości materiałów uzyskanych z rozbiórki.”;
- 22) w art. 45:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Odszkodowanie za:
- 1) dom jednorodzinny,
  - 2) mały dom mieszkalny,
  - 3) dom mieszkalno-pensjonatowy,
  - 4) dom letniskowy,
  - 5) dom stanowiący własność spółdzielni mieszkaniowej,
  - 6) budynek gospodarstwa rolnego, hodowlanego lub ogrodniczego,
  - 7) budynek przeznaczony do wykonywania rzemiosła lub handlu
- powinno stanowić równowartość kosztów odtworzenia uszkodzonego budynku, zmniejszoną stosunkowo do stopnia jego zużycia lub zniszczenia przed powstaniem szkody górniczej.”;
- b) w ust. 3 skreśla się wyrazy: „trwałego pięcioizbowego”;
- c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
„5. Do ustalenia odszkodowania za uszkodzone urządzenia, budynki gospodarcze, usługowe i inne niemieszkalne niż wymienione w ust. 2—4 oraz za uszkodzone samodzielne lokale mieszkalne w domach stanowiących własność Państwa, jeżeli własność tych lokali przeniesiona została na osoby fizyczne — stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2.”;
- d) ust. 9 otrzymuje brzmienie:
„9. Przyznanie odszkodowania pieniężnego, o którym mowa w ust. 2—5, może nastąpić po wydaniu decyzji o rozbiórce uszkodzonego budynku.”;
- 23) po art. 45 dodaje się art. 45¹ w brzmieniu:
„Art. 45¹. Jeżeli przywrócenie do stanu poprzedniej użyteczności uszkodzonych wskutek robót górniczych obiektów budowlanych określonych w art. 45 ust. 1—5 jest niecelowe ze względu na ustalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wówczas naprawienie szkody górniczej polega na zapłacie przez przedsiębiorstwo górnicze odszkodowania pieniężnego w wysokości różnicy pomiędzy wartością budynku przed powstaniem szkody górniczej a wartością budynku uszkodzonego wskutek robót górniczych.”;

24) po art. 46 dodaje się art. 46¹ w brzmieniu:

„Art. 46¹. Budynki lub inne części składowe nieruchomości oraz urządzenia, o których mowa w art. 41 ust. 1, wznoszone w ramach budownictwa zastępczego, stanowią własność Państwa, z wyjątkiem wznoszonych zastępczo budynków i lokali określonych w art. 45 ust. 2 i 5, które stanowią własność indywidualną lub spółdzielczą.”;

25) w art. 48 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. W razie gdy względy racjonalnej gospodarki wymagają budowy urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę, przedsiębiorstwo górnicze jest obowiązane zapewnić nakłady stanowiące udział w kosztach budowy takich urządzeń.”;

26) art. 51 otrzymuje brzmienie:

„Art. 51. Organy administracji państwowej, instytucje państwowe i przedsiębiorstwa państwowe są obowiązane naprawiać szkody górnicze w należących do nich nieruchomościach, budynkach lub innych częściach składowych nieruchomości, a także w urządzeniach służących do doprowadzania lub odprowadzania wody, gazu, prądu elektrycznego oraz w liniach kolejowych, w liniach i urządzeniach telekomunikacyjnych i w innych podobnych urządzeniach połączonych z nieruchomością, na zasadach bilansowania i zlecania robót budowlano-montażowych.”;

27) w art. 52 w ust. 1 wyrazy: „właściwe prezydium rad narodowych” zastępuje się wyrazami: „właściwe terenowe organy administracji państwowej”;

28) po art. 54 dodaje się art. 54¹ i art. 54² w brzmieniu:

„Art. 54¹. Rada Ministrów określa w drodze rozporządzenia:

- 1) zasady i zakres stosowania budownictwa zastępczego oraz wypadki stosowania tego budownictwa zamiast odszkodowania określonego w art. 45,
- 2) sposób pokrywania kosztów budownictwa zastępczego oraz przypadki, zasady i zakres współuczestniczenia w tych kosztach jednostek gospodarki społecznej, na rzecz których realizowane jest budownictwo zastępcze.

Art. 54². Koszty wznoszenia w ramach budownictwa zastępczego budynków i lokali, określonych w art. 45 ust. 2 i 5, oraz koszty związane z zapewnieniem terenów budownictwa zastępczego i ich uzbrojenia, a także koszty rozbiórki obiektów, w miejsce których realizowane jest budownictwo zastępcze, ponosi przedsiębiorstwo górnicze, z tym że:

- 1) poszkodowany jest obowiązany zwrócić przedsiębiorstwu górniczemu, na warunkach określonych w przepisach o spłacie kredytów bankowych udzielanych na nowe budownictwo mieszkaniowe lub gospodarcze, część kosztów odpowiadającą różnicy pomiędzy koszta-

mi budownictwa zastępczego a wysokością odszkodowania pieniężnego ustalonego na podstawie art. 45,

- 2) kwota stanowiąca różnicę kosztów określonych w pkt 1 podlega zabezpieczeniu hipotecznemu na nieruchomości, na której wzniesiono nowe obiekty. Podstawę wpisu hipoteki stanowi ostateczne orzeczenie komisji do spraw szkód górniczych, ustalające naprawienie szkody górniczej w formie budownictwa zastępczego oraz różnicę kosztów podlegającą zwrotowi,

- 3) przedsiębiorstwo górnicze ponosi koszty rozbiórki obiektów po potrąceniu równowartości materiałów uzyskanych z rozbiórki.”;

29) art. 55 otrzymuje brzmienie:

„Art. 55. Roszczenia z tytułu szkody górniczej nie mogą być dochodzone po upływie trzech lat od dnia ujawnienia się szkody. Okres ten dla szkody górniczej w zasiewach i uprawach wynosi jeden rok.”;

30) art. 56 otrzymuje brzmienie:

„Art. 56. 1. W sprawach unormowanych niniejszym rozdziałem orzekają komisje do spraw szkód górniczych; w pierwszej instancji — okręgowe komisje do spraw szkód górniczych przy okręgowych urzędach górniczych, w drugiej instancji — Odwoławcza Komisja do Spraw Szkód Górniczych przy Wyższym Urzędzie Górniczym.

2. Rada Ministrów określa w drodze rozporządzenia skład i sposób powoływania komisji do spraw szkód górniczych, ich organizację oraz siedziby i właściwość miejscową, kwalifikacje oraz zasady wynagradzania członków i pracowników komisji, a także przepisy o postępowaniu przed komisjami w zakresie nie unormowanym przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego.”;

31) po art. 56 dodaje się art. 56¹ i art. 56² w brzmieniu:

„Art. 56¹. 1. Odwoławcza Komisja do Spraw Szkód Górniczych jest organem wyższego stopnia w stosunku do okręgowych komisji do spraw szkód górniczych.

2. Nadzór nad komisjami do spraw szkód górniczych sprawuje Prezes Wyższego Urzędu Górniczego.

3. W ramach sprawowanego nadzoru Prezes Wyższego Urzędu Górniczego może:

- 1) uchylać ostateczne orzeczenia komisji do spraw szkód górniczych na zasadach określonych w Kodeksie postępowania administracyjnego,
- 2) udzielać komisjom wytycznych w zakresie orzecznictwa w sprawach o szkody górnicze.

- Art. 56². Osobom, którym nie służy roszczenie o naprawienie szkody górniczej z przyczyn określonych w art. 50, Prezes Wyższego Urzędu Górniczego może przyznać prawo do naprawienia tej szkody, jeżeli przemawiają za tym wyjątkowo ważne względy społeczne. Wysokość świadczeń z tego tytułu nie może naruszać zasad ustalonych w tym zakresie w prawie górniczym.”;
- 32) w art. 57 w ust. 1 wyrazy: „właściwego organu prezydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej” zastępuje się wyrazami: „właściwego terenowego organu administracji państwowej stopnia podstawowego”;
- 33) w art. 58 w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1) rodzaj i rozmiar szkody górniczej zaistniałej lub przewidywanej oraz osobę poszkodowanego,
- 2) sposób i zakres naprawienia szkody górniczej lub zastosowania budownictwa zastępczego, o którym mowa w art. 44 ust. 2”;
- 34) art. 60 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 60. Jeżeli po zakończeniu sprawy wynika uzasadniona potrzeba wykonania dodatkowych robót albo zmiany sposobu naprawienia szkody górniczej, gdyż rozmiar szkody powiększył się do tego stopnia, że ustalony poprzednio sposób naprawienia byłby technicznie lub gospodarczo nieuzasadniony, komisja do spraw szkód górniczych może z urzędu lub na wniosek zainteresowanego wydać nowe orzeczenie, rozszerzające lub zmieniające ustalony zakres robót w celu naprawienia szkody górniczej oraz ustalające zakres zwiększenia się kosztów jej naprawienia.”;
- 35) w art. 63 w ust. 1 wyrazy: „obowiązany jest odpowiedzialni organ prezydium właściwej powiatowej (miejskiej) rady narodowej” zastępuje się wyrazami: „obowiązana jest właściwa jednostka organizacyjna powołana do zaopatrywania ludności w wodę”;
- 36) w dziale III A po art. 70 dodaje się rozdział III w brzmieniu:
- „Rozdział III.
- Rekultywacja terenów górniczych.
- Art. 70¹. Tereny górnicze przekształcone w związku z działalnością górniczą podlegają rekultywacji stosownie do przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych i o rekultywacji gruntów oraz zgodnie z przepisami prawa górniczego.
- Art. 70². 1. Przedsiębiorstwo górnicze jest obowiązane w miarę postępu eksploatacji złoża likwidować stopniowo wyrobiska górnicze, przeprowadzać rekultywację gruntów i przygotować je do zagospodarowania stosownie do przepisów szczególnych.
2. Przedsiębiorstwo górnicze przekazuje tereny zrekultywowane organom właściwym do ich zagospodarowania.”;
- 37) w art. 72 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Przy eksploatacji złoża kopaliny należy mieć na względzie eksploatację sąsiednich złóż kopaliny oraz zapewnić możliwość wykorzystania odpadów powstałych przy eksploatacji.”;
- 38) w art. 74 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Przedsiębiorstwo górnicze jest obowiązane w toku budowy lub rozbudowy zakładu górniczego oraz w toku eksploatacji złoża kopaliny prowadzić bieżąco ewidencję zasobów złoża stosownie do przepisów szczególnych.”;
- 39) w art. 76 po wyrazach „zainteresowanego ministra” dodaje się wyrazy: „lub terenowego organu administracji państwowej stopnia wojewódzkiego”;
- 40) art. 77 skreśla się;
- 41) w art. 78 w ust. 1 wyrazy: „technicznego programu zakładu górniczego (art. 77)” zastępuje się wyrazami: „wieloletnich planów produkcyjnych przedsiębiorstwa górniczego i programu ochrony terenów górniczych (art. 40⁴)”;
- 42) w art. 82 skreśla się pkt 3;
- 43) art. 92 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 92. Prezes Wyższego Urzędu Górniczego w porozumieniu z właściwymi ministrami określa warunki ogólne, naukowe i zawodowe, jakie powinny spełniać osoby mające sprawować kierownictwo lub dozór ruchu zakładu górniczego.”;
- 44) art. 105 otrzymuje brzmienie
- „Art. 105. Prezes Wyższego Urzędu Górniczego określa warunki ogólne, naukowe i zawodowe, jakie powinny spełniać osoby mające wykonywać czynności mierniczego górniczego, geologa górniczego lub asystenta mierniczego górniczego.”;
- 45) po art. 112 dodaje się art. 112¹ w brzmieniu:
- „Art. 112¹. Przepisy art. 99 stosuje się również do osób wymienionych w art. 111 ust. 1.”;
- 46) tytuł działu VIII otrzymuje brzmienie: „Likwidacja zakładu górniczego.”;
- 47) art. 120—124 otrzymują brzmienie:
- „Art. 120. 1. Przedsiębiorstwo górnicze, które zamierza zaniechać w całości lub w części eksploatacji złoża kopaliny, jest obowiązane zabezpieczyć wyrobiska górnicze, w szczególności szyby, otwory wiertnicze i wyrobiska odkrywkowe, ze względu na bezpieczeństwo publiczne, ochronę powierzchni i znajdujących się na niej budynków i urządzeń, ochronę wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochronę zadrzewienia i upraw roślinnych. Przedsiębiorstwo górnicze jest obowiązane ponadto zabezpieczyć złoża kopaliny, o ile nie zostało ono całkowicie wyeksploatowane, oraz zabezpieczyć sąsiednie złoża kopaliny i urządzenia pobliskich zakładów górniczych,

2. Wykonywanie wszelkich robót potrzebnych dla zabezpieczeń wymienionych w ust. 1 obciąża przedsiębiorstwo górnicze, które prowadziło ostatnio eksploatację złoża.

Art. 121. Likwidacja zakładu górniczego lub jego odrębnych części, prowadzących samodzielny ruch górniczy, może być podjęta na podstawie decyzji właściwego ministra. W decyzji należy określić podlegający likwidacji zakład lub jego odrębną część oraz przedsiębiorstwo górnicze obowiązane do wykonania likwidacji, datę rozpoczęcia i zakończenia likwidacji, a także sposób likwidacji.

Art. 122. 1. Przedsiębiorstwo górnicze obowiązane do wykonania likwidacji zakładu górniczego lub jego części sporządza plan ruchu likwidowanego zakładu górniczego lub jego części

2. Plan ruchu likwidowanego zakładu górniczego lub jego części powinien uwzględniać przepisy o ochronie terenów górniczych i przepisy regulujące rekultywację terenów górniczych.

Art. 123. 1. Plan ruchu określony w art. 122 sporządza się stosując odpowiednio przepisy art. 78—80, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

2. Okręgowy urząd górniczy zatwierdza bądź nakazuje zmianę planu ruchu likwidowanego zakładu górniczego lub jego części w porozumieniu z właściwym terenowym organem administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.

Art. 124. Po zakończeniu eksploatacji złoża kopaliny właściwy minister w decyzji o likwidacji obszaru górniczego wskaże przedsiębiorstwo górnicze zobowiązane do naprawienia szkody górniczej, stosownie do przepisów prawa górniczego o szkodach górniczych.”;

48) art. 125—127 skreśla się;

49) art. 129 otrzymuje brzmienie:

„Art. 129. Urzędy górnicze są właściwe w sprawach:
1) nadzoru i kontroli nad przestrzeganiem prawa górniczego, w szczególności w zakresie:

- a) bezpieczeństwa i higieny pracy oraz bezpieczeństwa pożarowego w zakładach górniczych,
  - b) ochrony powierzchni przed szkodami górniczymi,
  - c) gospodarki eksploatacyjnej złożami kopaliny,
  - d) ochrony interesu społecznego przed ujemnymi wpływami działalności górniczej,
  - e) budowy i rozbudowy zakładów górniczych,
- 2) innych przewidzianych prawem górniczym lub przepisami szczególnymi.”;

50) w art. 130 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Prezes Wyższego Urzędu Górniczego określa zasady i tryb wydawania zezwoleń, o których mowa w ust. 1.”;

51) art. 134—136 skreśla się;

52) w art. 137:

a) w ust. 1 przed pkt 1 dodaje się punkt 1¹ w brzmieniu:

„1¹) wydobywa kopaliny bez zezwolenia wymaganego przez przepisy prawa górniczego lub wbrew warunkom zezwolenia”;

b) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wbrew obowiązкови przewidzianemu w art. 78 nie sporządza planu ruchu zakładu górniczego albo nie składa tego planu w terminie przepisany okręgowemu urzędowi górniczemu do zatwierdzenia”.

Art. 2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze zachowują moc do czasu zastąpienia ich nowymi przepisami, jeżeli nie są sprzeczne z niniejszą ustawą.

Art. 3. Upoważnia się Prezesa Rady Ministrów do ogłoszenia w drodze obwieszczenia jednolitego tekstu dekretu z dnia 6 maja 1953 r. — Prawo górnicze (Dz. U. z 1961 r. Nr 23, poz. 113 i z 1971 r. Nr 12, poz. 115), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych do dnia ogłoszenia obwieszczenia, z zastosowaniem ciągłej numeracji działów, rozdziałów, artykułów, ustępów i punktów.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: H. Jabłoński
Sekretarz Rady Państwa: L. Stasiak